

KISLINE IN BAZE

1. KISLINE:

- a) So jedke, kisle, topne v vodi, raztapljajo kovine, poškodujejo tkivo, tkanino, dražijo dihala.
- b) Kisline najdemo v rastlinah, živalih in človeku:
 - Človek: želodčna, sečna, mlečna kislina,
 - Koprive, mravlje: mravljična kislina,
 - Sadje: citronska, jabolčna kislina,
 - Vinska kislina,
 - Kis: očetna kislina,
 - Kislo mleko, jogurt: mlečna kislina.
- c) Kisline v industriji:
 - Klorovodikova kislina: HCl (aq)
 - Uporaba: čistila, odstranjevanje rje.
 - Dušikova kislina: HNO_3
 - Uporaba: umetna gnojila, razstreliva, barve.
 - Žveplova kislina: H_2SO_4
 - Uporaba: umetna gnojila, barve, razstreliva.
 - Je higroskopna – iz organskih snovi veže vodo, nastane oglje.

Oglej si posnetek, ki prikazuje, kaj se zgodi s sladkorjem, če nanj polijemo koncentrirano žveplovo kislino: https://www.youtube.com/watch?v=xK4z_YhtTBM

Razlago poskusa si lahko prebereš v učbeniku na strani 12.

- Fosforjeva kislina: H_3PO_4
 - Uporaba: dodatek marmeladam, kolam, umetna gnojila, detergenti.
- Ogljikova kislina: H_2CO_3
 - Nastaja pri raztapljanju CO_2 v dežju, rahlo kislá deževnica raztaplja apnenec (je naravni pojav).
- Etanojska ali očetna kislina: CH_3COOH
 - Uporaba: čistila, kis, lepila, topila.

2. BAZE

- a) So grenke, milnate na otip, nekatere so jedke, nekatere so topne v vodi.
- b) V naravi so manj pogoste kot kisline:
 - Najdemo jih v rastlinskem pepelu.
 - Alkaloidi – so naravne baze, ki jih pridobivajo iz rastlin (kofein, nikotin, morfin, ...).
- c) Baze najdemo v pralnih praških, raznih čistilih, zobni pasti, pecilnem prašku, soda bikarbona, ...